

Pachyveria cv. 'Clavifolia'

(*Pachyphytum bracteosum* × *Echeveria rosea*)

Echeveria × *clavifolia* Deleuil, Cat 1874; Morren in Belg. Hort. 24, 329 (1874).

Sedum - *Cotyledon* - *Echeveria* - *Diotostemon clavifolia* Berger in Gartenflora : 53, 205, afb. 28, 1904.

Echeveria clavifolia Hort. ex Berger in Engl. & Prantl., Nat. Pfl. fam., heft 18 : (1930).

Pachyranthia clavifolia (Berger) E. Walth. in C. and S. J. of America : 3, 11 (1931).

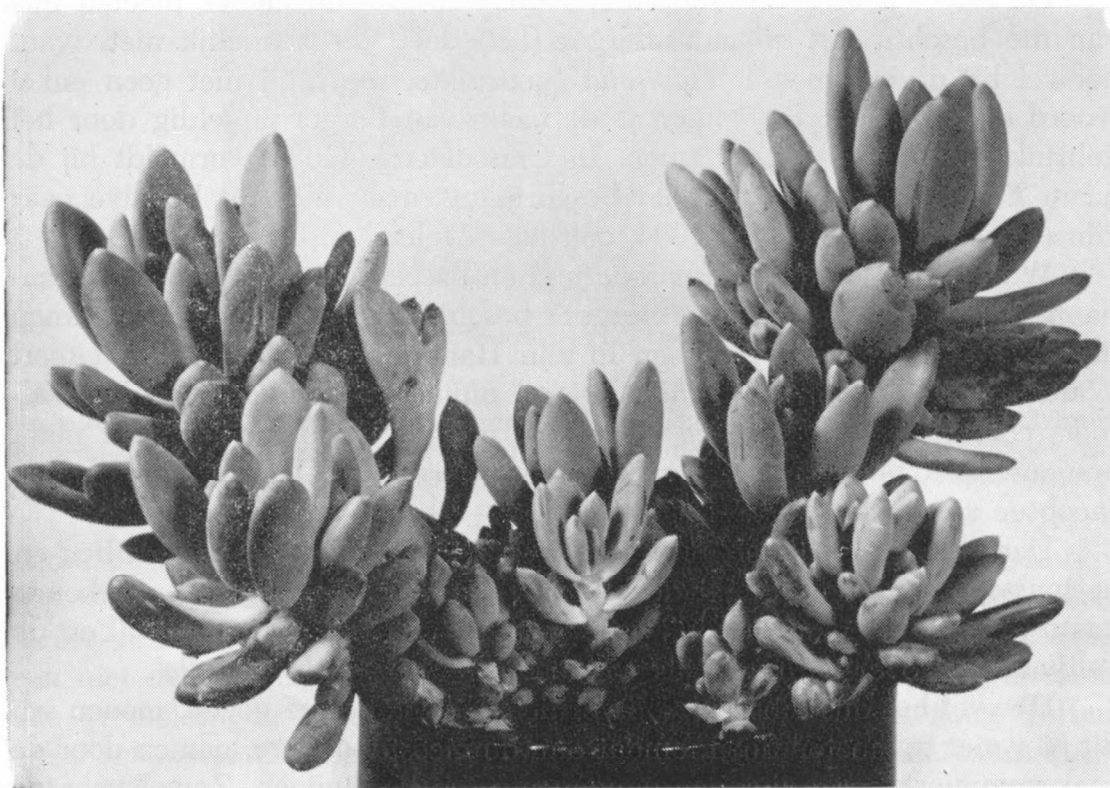
Pachyveria clavifolia (Berger) E. Walth. l.c. : 6, 55, (1934).

Pachyranthia echeveriodes Jacobsen, Handb. Sukk. Pfl. 22, 902 (1954) pro syn.

Pachyveria clavifolia (Berger) Jacobsen l.c. 903.

Beschrijving volgens Morren l.c. — × *Echeveria clavifolia* (Deleuil), hybride van *E. bracteosa* (*Pachyphytum bracteosum* Kl.), bevrucht door *E. rosea* (*Courantia echeveriodes* Lem.).

Plant met een zeer aardig voorkomen, gemakkelijk en mooi groeiend; bladen wat minder groot dan van *Pachyphytum*, *zeer talrijk*, blauwgroen (glauque), aan de randen roodachtig, aan beide zijden gewelfd, knotsvormig opgeblazen, rechtop, later uitstaand, nog later teruggebogen; bloemen talrijk in een samengestelde tros; kelkbladen

Figuur 49

foto: I.V.T

Pachyveria cv. 'Clavifolia'

Deze plant draagt zijn naam „met knotsvormige bladen” met ere.

ontwikkeld; kroonbladen aan de buitenzijde bedekt met een zilverwit poeder, binnenzijde karmijnrood; cat. Deleuil, 1874.

Deze beschrijving kunnen wij door waarnemingen aan bij ons in cultuur zijnde exemplaren als volgt aanvullen: Stamvormend, oudere planten 25 cm hoog, rechtop groeiend, stam 2 cm dik, aan de basis spruitend, bladen in een verlengd rozet, langwerpig, grootste breedte boven het midden, gekield, stomp, $\pm$ 5 cm lang, $1\frac{1}{2}$ cm breed, aan de basis samengedrukt-steelrond; bloemstengel 25—30 cm lang, recht, meest gevorkt, rood gekleurd; schutbladen $1\frac{1}{2}$ cm lang, spoedig afvallend; bloemtros met 5—25 bloemen; deze zijn $\frac{1}{2}$ —1 cm lang en breed, fijn rood gestippeld, zonder schubvormige aanhangsels aan de voet van de kroonbladeren; kelkbladen korter dan de bloemkroon. Vruchtbeginsel roodachtig.

Er is in de literatuur van de cultuurhybriden tussen *Pachyphytum* en *Echeveria* nauwelijks een tweede geval aan te wijzen, waarin een naam zo vaak verkeerd wordt toegepast. Zo b.v. in de Nederlandse literatuur (o.a. A. J. v. Laren, *Vetplanten*), waar onder de naam '*clavifolia*' *Pachyveria* cv. '*Clavata*' (zie *Succulenta* 1962, 88) wordt afgebeeld. Ook in liefhebberscollecties vindt men '*Clavata*' meest onder de naam '*Clavifolia*'.

Volgen wij de geschiedenis dan blijkt dat Deleuil deze plant gewonnen en beschreven heeft en haar in 1874 in de handel bracht. In hetzelfde jaar publiceerde Morren (l.c.) deze beschrijving waaruit o.m. blijkt dat dit een hybride is tussen *Pachyphytum bracteosum* en *Echeveria rosea* (syn. *Courantia echeverioides*).

De eerste geldige beschrijving is dus van Deleuil en we moeten dus van die beschrijving uitgaan. Berger (l.c.) deed dit kennelijk niet, want hoewel hij de soortnaam "*clavifolia*" gebruikte, repte hij met geen enkel woord over Deleuil. Bovendien is de naam van Berger ongeldig door het gebruik van vier geslachtsnamen. In *Crassulaceae* (1930) vermeldt hij de naam *E. clavifolia* Hort., zonder beschrijving, maar verwijst behalve naar zijn eigen beschrijving van 1904, ook naar Deleuil (1874).

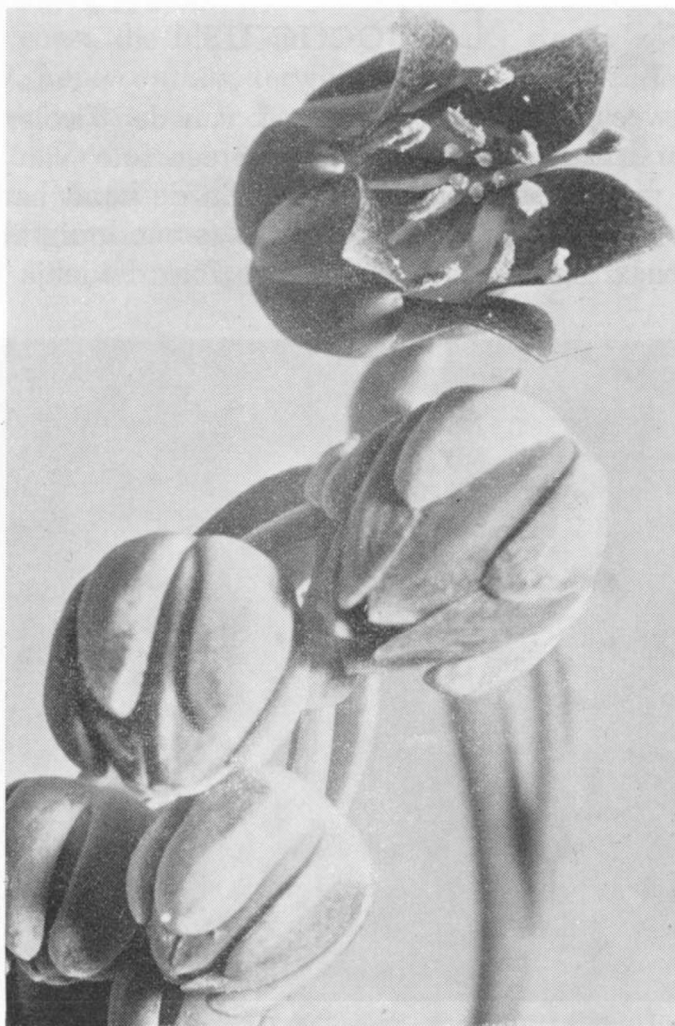
Walther l.c. kende *E. clavifolia* niet en baseerde zijn namen *Pachyranthia* en *Pachyveria clavifolia* op Berger's beschrijving, waardoor deze namen dus ook ongeldig zijn. Jacobsen in zijn *Handbuch der Sukk. Pfl.* citeert Walther met „*Pachyranthia echeverioides*” onjuist en kennelijk ziet hij Walther's combinatie „*Pachyveria clavifolia*” over het hoofd door deze plant opnieuw te combineren met Berger als haakjesauteur. Ook deze namen van Jacobsen zijn dus onjuist.

Daar het duidelijk is dat we met een *Pachyveria* te maken hebben en het ons verstandig voorkomt de bijna 90 jaar oude, en algemeen bekende naam te handhaven, stellen wij voor de sortaanduiding van Deleuil op de cultivarnaam over te dragen als volgt: *Pachyveria* cv. '*Clavifolia*'.

Hoewel het dus mogelijk is hybriden soortnamen te geven, menen wij dit hier niet te moeten doen, omdat dan de meeste, oudere, namen door de vaak summiere beschrijvingen zouden moeten verdwijnen. Zowel voor de meer als minder bekende planten leek ons dit niet wenselijk, omdat naamsveranderingen bij de praktijkmensen weinig populair zijn en slechts lang-

zaam inburgeren. Voor de weinig gekweekte hybriden is het van nog minder belang nieuwe namen te creëren.

Wij hebben redenen om aan te nemen dat behalve de plant die Deleuil beschreef, nog verscheidene hybriden, die in habitus met deze plant overeenstemden in omloop zijn gebracht, hetzij zonder naam, hetzij zelfs

Figuur 50

Plant collectie van Keppel.

Pachyveria cv. 'Clavifolia'. Opvallend zijn de fraaie, aan de binnenzijde karmijnrode bloemen van deze cultivar. Kenmerkend is de waslaag op de buitenzijde van de bloembladen waardoor deze wit bepoederd lijken. Bloeiwijze sterk vergroot.

onder dezelfde naam. Legt men de beschrijvingen van Morren en Berger naast elkaar, dan vindt men veel punten van overeenkomst, naast enkele kleine verschillen. De bouw van de bloem van onze planten komt overeen met de tekening van Berger. Van deze hybride hebben wij, ondanks alle vermeldingen in de literatuur, nog geen cristaatvorm aangetroffen.

Pachyveria 'Clavifolia' komt in cultuur vaak voor onder de naam *P.* cv. 'Glossoides', een cultivar die een oppervlakkige overeenkomst vertoont, maar in de bloeiwijze sterk afwijkt. Deze plant zullen wij in een volgend artikelje behandelen.